

gettet. Jeg vil haabe, det maa lykkes i den kommende Tid at faae dette Forhold ordnet paa en anden og heldigere Maade end den, vi nu have, og for saa vidt jeg er i Stand til at udrette Noget i den Henseende, haaber jeg, man er forvisset om min Villighed til at deltage i Sagen.

Fallesen: Jeg tror, at den ærede Minister maa have misforstaaet mig. Jeg beklagede nemlig, at der paa Udgiftssiden var lagt det administrative Budget til Grund, idet et saadant Budgets Natur giver, at man ikke der behøver at forudsæ enhver Eventualitet, der kan indtræffe. Et administrativt Budget behøver man ikke at paaregne, at der muligvis i Aarets Løb kan komme Folk til at debutere; man veed ikke, af hvad Egenstøb de ere, hvad de skulle have o. s. v.; lige overfor Rigsdagen derimod er man nødt til at forlange en større rund Sum til eventuelle Lønninger, men det er ikke nødvendigt i et administrativt Budget. Den ærede Minister vilde da rimeligvis sige: Lad først Debutanterne komme, saa kunne vi se, hvad Lønning de skulle have, og det samme gjælder om alle andre Ting. Jeg tillader mig at nævne, at f. Ex. det Tilfælde indtræffer, at en Kunstner pludselig faar et Engagement fra Udlandet; det kan man ikke forudsæ. Hvis man vilde forudsæ dette og mange andre Ting, saa kan det kun ske derved, at man i en samlet rund Sum forlanger til Engagementer og deslige et vist Beløb, hvis Størrelse da maatte komme under nærmere Overveelse. Jeg tror, at denne Forskjel paa administrative Budgetter og Rigsdagsbudgetter er begrundet i selve Sagens Natur — ikke at tale om, at det er det administrative Budget for i aar og ikke for adaare, som man har lagt til Grund. Jeg tror dernæst, at der er nogen Misforstaaelse tilstede af mit Foredrag med Hensyn til Bepævelserne. Det var min Mening, at, naar den ærede Sjæld og Driftsgjælden, den løbende Gjæld, var afbetalt, skulde man samle sig en Driftskapital, som man ikke kan anslaa til mindre end 100,000 Kr. Dernæst er der en overordentlig stor Mængde Ting, som Theatret trænger til, og som det vilde tage lang Tid, inden det fik skaffet til Veie; naar alt det er sket, vil Theatret med stor Fornøielse komme og betale til Sorø; men jeg tillader mig at antage, at det vil vare særdeles længe, inden der da vil blive afbetalt Noget til Sorø. Hvis dette Tilfælde kom, vilde det være meget behageligt. Jeg tror imidlertid ikke, at det vil have nogen uheldig Virkning med Hensyn til nu at bruge en forstandig Økonomi, at man om 10, 20 eller 30 Aar vil kunne komme til at betale til Sorø. Jeg vil iøvrigt minde om, at paa det af Ministeriet aprobeerede administrative Budget findes slet ikke Sjælben til Sorø; den er udtrykkelig forlangt tagen bort derfra, fordi man gik ud fra, at der aldrig kunde være Tale om, at Theatret kunde be-

talte den. Til disse faa Bemærkninger skal jeg indskrænke mig.

Krieger: Den høitærede Minister brugte nogle Udtringer med Hensyn til Spørgsmaalet om Kunstneres Afgang fra Theatret, som vel vare fremfaldte ved ganske særlige Forhold, men som, hvis de toges i Almindelighed, let kunde blive opfattede paa en anden Maade, end det vistnok var den ærede Ministers Mening. Det er jo for Tiden saa, at Pensionsret ikke i Almindelighed kan tilkomme Kunstnere ved det kongelige Theater; jeg veed, at der er dem, som betragte det som en ikke uvæsentlig Grund til den Nedgang, som dels alt er indtraadt, dels kan beryngtes ved Theatret end yderligere at ville finde Sted. Hvis saa er, maa det vistnok forklæres derigjennem, at vi let gro saa fast i visse bestemte tilvante Former, at vi have vanskelig ved at komme ind paa andre Former, der ere frie for nogle af de Ulemper, som ere forbundne med det Tilvante, og hvorigjennem dog det samme Gode, som herved tilsigtedes, skulde naas. Jeg tror nemlig, at den ærede Minister vil være enig med mig i, at naar et Nationaltheater skal have en nogenlunde tryk Tilværelse, maa man kunne hyde de virkelige Talenter, som komme frem — om de komme, det er jo en Lykke, hvorpaa Rigsdagen allermindst har nogen Indflydelse — en fastere Tilværelse, saa at de ikke saa let fristes til at gaa bort igjen, blot fordi der gjøres dem et Tilbud om en eller anden pøbelkelig høiere Løn. Men saalænge der ikke i den almindelige Bevidsthed er fundet et Vederlag for den ældre Form, kongelig Adnævnelse med Pensionsret, saa længe de Midler, man i denne Retning har udtaent, ikke have fundet tilstrækkelig Anerkjendelse, saa længe bliver der et stort Savn i mere end en Henseende; navnlig vil man savne et virksomt Middel til at modvirke Krav paa vilkaarlig Lønningsforhøielse. Det kan neppe betvivles, at flere Lønningsforhøielser blive nødvendige derved, at den Paagjældende, hvis en Forhøielse ikke indbringes, paa Grund af det løse Forhold, hvori han staaar til Theatret, lader sig friste til at benytte de Leiligheder, der tilbyde sig til pøbelkelig Fordel ved at gaa andet Steds hen. Denne Fristelse vil vel ikke være saa stor Indflydelse ved vort Theater som i andre Lande, hvor der er mange Theatre, men der er dog allerede saadanne Forhold her i Kjøbenhavn, — altsaa selv om jeg ikke tager Hensyn til Sangere og Sangerinder, — som i denne Henseende kunne være en ikke ringe Magt. Dersom det altsaa ikke lykkes at skaffe tilstrækkelig Indgang for de paatænte Midler til Fremtidsforsørgelse, hvorigjennem man kan knytte de virkelig dygtige, fremvagende Kræfter paa en saadan Maade til det kongelige Theater, at de med mere Ro kunne hengive sig til deres Kunsts Udvøvelse, uden alt for meget at tænke paa, om ikke